

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15CoCsp/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618201042
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1618201042.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova č. 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: W. W. R. K. T. N. T. O. Á. , I.Á. X. XX.X.XXXX, G. Z. Q., Na L. Č.. XXX/XX, o zaplatenie 1.638,75 € s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky, zo dňa 8. marca 2019, č. k. 31 Csp 56/2018-75, v znení opravného uznesenia zo dňa 12. marca 2021, č. k. 31 Csp 56/2018-124, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 8. marca 2019, č. k. 31 Csp 56/2018-75, v znení opravného uznesenia zo dňa 12. marca 2021, č. k. 31 Csp 56/2018-124, vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol, **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanej **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 8.3.2019, č. k. 31 Csp 56/2018-75, v znení opravného uznesenia zo dňa 12.3.2021, č. k. 31 Csp 56/2018-124, čiastočne vyhovel žalobe žalobcu, keď žalovanú zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.638,75 €, úrok vo výške 55,29 €, úroky z omeškania vo výške 0,65 €, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 1.638,75 € od 23.2.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 55,29 € od 23.2.2018 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 1,46 €, to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.). Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 497 Obchodného zákonníka, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z.“), a vecne tým, že žalobca sa domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 1.638,75 € spolu s nezaplatenými úrokmi vo výške 55,29 €, úrokmi z omeškania 0,65 €, úrokom 11,50 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 1.638,75 € od 23.2.2018 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 1.638,75 € od 23.2.2018 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 55,29 € od 23.2.2018 do zaplatenia, náhrady trov konania a nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 1,46 €. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 11.6.2015 uzatvoril so žalovanou Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 2.000,- €. Ďalej uviedol, že žalovaná po vyčerpaní poskytnutého úveru porušila svoje zmluvné povinnosti (prestala uhrádzať

jednotlivé splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 22.2.2018. Čo sa týka špecifikácie žalovanej pohľadávky uviedol, že táto pozostáva z istiny vo výške 1.638,75 €. Uplatnený úrok vo výške 55,29 € predstavuje dohodnutý úrok, ktorý bola povinná splatiť do predčasného zosplatnenia, úroková sadzba bola 11,50 % ročne. Úrok z omeškania vo výške 0,65 € je úrok vo výške 5 % ročne z dlžných splátok, poplatky vo výške 60,- € predstavujú poplatky za upomienky, ktoré si žalobca v spore neuplatnil, v konaní si uplatnil poplatky za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,46 €. Súčasne uviedol, že žalovaná po zosplatnení úveru neuskutočnila žiadne úhrady. K uplatnenému zmluvnému úroku po zosplatnení žalobca uviedol, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 11 Co 12/2017-90, zo dňa 31.1.2017, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 33 Cdo 212/2014, zo dňa 21.8.2014. Podľa žalobcu obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania.

1.2. Žalovaná sa k žalobe nevyjadřila.

1.3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalobca dohodol so žalovanou poskytnutie úveru vo výške 2.000,- €, s úrokovou sadzbou 11,5 %, s výškou mesačnej splátky 29,81 €, s termínom prvej splatnosti dňa 22.6.2015 a počtom splátok 108 vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca. Výška RPMN bola 13,24 %, priemerná RPMN bola 16,33 %. Celková čiastka, ktorú sa zaviazala žalovaná zaplatiť bola v sume 3.279,48 €. Z výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 22.2.2018 súd zistil, že žalobca oznámil žalovanej, že napriek opakovaným výzvam a upozorneniam neplní svoje zmluvné povinnosti zo zmluvy o úvere zo dňa 11.6.2015. Na základe toho žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žiadal žalovanú zaplatiť 1.756,15 € s príslušenstvom najneskôr do 4.3.2018. Žalovaná už výzvou zo dňa 20.12.2017 bola opakovane upozorňovaná, aby zaplatila omeškané splátky a na možnosť žalobcu uplatniť si právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Z prehľadov splátok ku dňu 22.2.2018, prepočtu zmluvných úrokov, úrokov z omeškania súd zistil, že nezaplatená istina predstavovala sumu 1.638,75 €, nezaplatené úroky 55,29 €, úroky z omeškania vo výške 0,65 €.

1.4.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že predmetom konania bol záväzok žalovanej, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere. Žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžník v postavení spotrebiteľa, predmetná zmluva o úvere je zároveň spotrebiteľskou zmluvou a na žalovanú je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia spornej zmluvy, nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (o. i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Pokiaľ ide o spornú zmluvu, žalovaná má s poukazom na § 2 písm. a) citovaného zákona postavenie spotrebiteľa, keďže v konaní nebolo žalobcom tvrdené, a teda ani preukazované, že žalovanej bol úver poskytnutý na výkon zamestnania, povolania resp. podnikania a žalobca má s poukazom na § 2 písm. b) citovaného zákona postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalovanou vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na skutočnosť, že vzťah medzi žalobcom a žalovanou bol posúdený súdom ako spotrebiteľský a podradený pod režim zákona č. 129/2010 Z. z., súd podrobil uzavretú zmluvu súdnej kontrole v otázke splnenia zákonných podmienok uzavretia zmluvy v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Súd dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Predmetná úverová zmluva má písomnú formu a obsahuje i osobitné náležitosti, t. j. druh úveru, obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, údaj o osobe, ktorá za neho zmluvu uzavrela, adresu trvalého pobytu, meno a priezvisko spotrebiteľa, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, úrokovú sadzbu, RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca úver zosplatnil dňa 22.2.2018 po tom, ako žalovaná bola v omeškaní so splátkami úveru,

k splateniu dlžného zostatku ju vyzval v lehote do 4.3.2018. Z textu výzvy zo dňa 20.12.2017 vyplýva, že ju opakovane vyzýval na plnenie si svojich povinností, na uplatnenie si svojho práva (§ 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaná je povinná žalobcovi zaplatiť nezaplatenú istinu 1.638,75 €. Súd žalobcovi priznal aj nárok na zaplataenie vyčíslených zmluvných úrokov a úrokov z omeškania výške 55,29 €, 0,65 € a nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 1,46 €. Z predloženého výpisu z hlavnej knihy žalobcu vyplývalo, že nezaplatené úroky predstavujú sumu 55,29 € a úroky z omeškania sumu 0,65 €.

1.4.2. Pokiaľ ide o zmluvný úrok 11,50 % ročne, ktorý uplatnil žalobca z nezaplatenej istiny vo výške 1.638,75 € od 23.2.2018 do zaplataenia, súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol. Konštatoval, že je preukázané, že strany si dojednali zmluvný úrok 11,50 % ako fixný do doby splatnosti úveru. Žalobca však v zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 22.2.2018. Vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, podľa názoru súdu žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatenia nepatrí. Súd prvej inštancie vychádzal z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012, zo dňa 18.9.2012, v zmysle ktorého ústavný súd odobril názor odvolacieho a prvoinštančného súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Veriteľ má právo na zaplataenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Ústavný súd v citovanom odôvodnení konštatuje, že nedospel k záveru, že by namietané rozhodnutie bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Súd prvej inštancie dôvodil, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca, a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Stav výhody splátok je obvyklý a teda justifikuje nárok dodávateľa na úroky, ako cenu dočasne „obetovaných“ peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde žalobcovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto zásadnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie poukázal na to, že keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením dlžnej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávnenej držby peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne

odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka (porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012).

1.4.3. Z hľadiska právnej istoty a posúdenia konštantnej judikatúry súd prvej inštancie poukázal na aktuálne rozhodnutia odvolacích súdov v oblasti zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktoré jednoznačne potvrdili rozhodnutia súdov prvého stupňa, ktorými zamietli nárok na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Napríklad na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Co 347/2017-64, zo dňa 14.2.2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 12/2017 zo dňa 14.12.2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10 Co 136/17 zo dňa 13.7.2017, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3 Co 125/2017 zo dňa 7.12.2017, rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 25 Co 251/2016 zo dňa 4.10.2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22 Co 35/2017 zo dňa 22.2.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Co 80/2017 zo dňa 19.2.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18 Co 138/2017 zo dňa 13.2.2018, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25 Co 183/2017 zo dňa 21.2.2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 255/2017 zo dňa 21.12.2017. Súd prvej inštancie poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Co 347/2017-64, zo dňa 14.2.2018, v ktorom súd konštatoval, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a vyhlášky č. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády Slovenskej republiky. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy), subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

1.4.4. Žalovaná bola v omeškaní s plnením peňažného dlhu, preto súd prisúdil žalobcovi aj úrok z omeškania a to vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 1.638,75 € od 23.2.2018 do zaplatenia, z nezaplatených úrokov vo výške 55,29 € od 23.2.2018 do zaplatenia. Výška úrokov z omeškania je podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

1.5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodoval v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Pri určovaní pomeru úspechu a neúspechu strán v konaní súd vychádzal len z uplatnenej istiny. Táto bola v celom rozsahu žalobcovi priznaná, a tak je možné konštatovať, že mal plný úspech vo veci. Vznikol mu tak nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, jeho výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol (v časti o zaplatenie zmluvného úroku po zosplatnení), podal odvolanie žalobca. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Mal za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na Obchodné podmienky pre úvery občanom - čl. 1, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a v zmysle „ktorých percentuálna úroková sadzba dohodnutá v zmluve o úvere, na základe ktorej sa vypočítavajú úroky, ktoré klient musí platiť do splatenia úveru“, obchodné podmienky priložil k odvolaniu. Poukázal aj na znenie ustanovení § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ako aj komentár IURA EDITION, podľa ktorého „Z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodíť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. V tom zmysle upravuje trvanie povinnosti platiť úrok aj § 503 ods. 3. Vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchyľne.“ „...pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania (§ 369 ods. 1). Úprava úroku z omeškania ako aj úroku z úveru je podporná (má dispozitívny charakter), preto je, samozrejme, rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Svojou dohodou môžu rôzne kombinovať uplatnenie oboch inštitútov v konkrétnom prípade.“ Podľa žalobcu z ustanovenia § 503

ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby peňažných prostriedkov, čo potvrdzuje aj ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého, ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Podľa žalobcu z uvedeného vyplýva, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Poukázal na to, že Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok, pričom stanovuje moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku neustanovuje. Žalobca v odvolaní poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.1.2017, č.k. 11 Co 12/2017-90, podľa ktorého keďže zmluva neobsahuje dohodu o úroku odlišnú od zákona, platí ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka a veriteľ má nárok na zaplatenie úrokov z nesplatennej časti poskytnutého spotrebiteľského úveru aj po predčasnej splatnosti úveru. Podľa žalobcu úroky z úveru nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Žalobca poukázal aj na ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje špecifický prípad odstúpenia veriteľa od zmluvy pri omeškaní dlžníka s vrátením viac ako dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu viac ako tri mesiace, uvedené odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc, právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, naďalej trvá. S využitím tohto inštitútu sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy. Žalobca ďalej poukázal na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 Co 23/2017 zo dňa 29.11.2017, sp. zn. 43 Co 28/2017 zo dňa 27.2.2018, sp. zn. 43 Co 7/2018 zo dňa 31.5.2018, sp. zn. 43 Co 29/2018 zo dňa 16.8.2018, sp. zn. 43 Co 21/2018 zo dňa 27.9.2018, sp. zn. 43 Co 37/2018 zo dňa 20.12.2018, podľa ktorých pojem odplaty za dojednanie záväzku poskytnúť úver je treba odlišovať od úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 Obchodného zákonníka, na ktoré má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver dlžníkovi poskytol a to až do splatnosti úveru. Úrok z úveru je cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, dlžník je povinný ju platiť až do doby vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany nedohodli niečo iné. Ďalej poukázal na rozsudky Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 193/2017 zo dňa 7.12.2017, sp. zn. 7 Co 366/2017 zo dňa 30.11.2017, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 297/2017 zo dňa 13.2.2018, sp. zn. 5 Co 311/2017 zo dňa 15.2.2018, sp. zn. 5 Co 250/2017 zo dňa 13.2.2018, sp. zn. 5 Co 414/2017 zo dňa 27.3.2018, sp. zn. 5 Co 339/2017 zo dňa 22.3.2018, sp. zn. 3 Co 248/2017 zo dňa 9.8.2018, sp. zn. 5 Co 372/2017 zo dňa 22.3.2018, sp. zn. 5 Co 8/2018 zo dňa 22.5.2018, sp. zn. 5 Co 465/2017 zo dňa 10.5.2018, sp. zn. 5 Co 6/2018 zo dňa 22.5.2018, sp. zn. 5 Co 60/2018 zo dňa 30.8.2018, sp. zn. 5 Co 134/2018 zo dňa 25.9.2018, ktorými súd priznal žalobcovi nárok na zmluvný úrok po predčasnom zosplatnení úveru. Rovnako poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 138/2017 zo dňa 27.3.2018, sp. zn. 3 Co 108/2017 zo dňa 29.5.2018, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12 Co 116/2017 zo dňa 19.6.2018, sp. zn. 12 Co 70/2018 zo dňa 26.10.2018, sp. zn. 7 Co 326/2017 zo dňa 31.5.2018, sp. zn. 7 Co 203/2017 zo dňa 19.7.2018, sp. zn. 12 Co 171/2017 zo dňa 13.11.2018, sp. zn. 12 Co 115/2017 zo dňa 25.10.2018, sp. zn. 7 Co 4/2018 zo dňa 30.11.2018, podľa ktorých úroky z úveru predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11 Co 36/2018 zo dňa 13.9.2018, podľa ktorého úroky z úveru predstavujú odmenu za užívanie istiny, nie sú súčasťou sankčného mechanizmu, veriteľ sa nemôže ocitnúť v horšom postavení, než v akom bol pred odstúpením od zmluvy. Odvolateľ poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Co 346/2017 zo dňa 28.9.2018, sp. zn. 1 Co 324/2017 zo dňa 28.8.2018, ako aj odlišné stanovisko predsedníčky senátu k rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 38/2018 zo dňa 18.10.2018, podľa ktorého zosplatnením nezaniká povinnosť platiť úroky z úveru. Ďalej poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 Co 256/2018 zo dňa 28.12.2018, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12 Co 4/2018 zo dňa 11.12.2018, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16 Co 240/2018 zo dňa 27.11.2018, sp. zn. 8 Co 206/2018 zo dňa 27.11.2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14 Co 22/2018 zo dňa 29.1.2019, sp. zn. 14 Co 29/2018 zo dňa 15.1.2019 a sp. zn. 25 Co 71/2018 zo dňa 31.1.2019, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 212/2014 zo dňa 21.8.2014. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, na ktoré poukázal vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie odvolateľ uviedol, že toto rozhodnutie sa netýka uplatnenia nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru, ale rieši prioritne otázku nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnuté peňažné prostriedky a nároku na úrok z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania. Odvolateľ ďalej

poukázal na to, že prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.9.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012 s tým, že má ísť o rozhodnutie potvrdzujúce jeho právny názor súdu na úroky po zosplatnení. K tomuto rozhodnutiu uvádza, že už z petitu sťažovateľa v danej právnej veci vyplýva, že tento sa domáhal rozhodnutia o tom, že základné právo sťažovateľa, Č., a. s. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo rovnosti účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 23.11.2011, č. k. 29 C 131/2011-127 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.5.2012, sp. zn. 1 Co 30/2012, boli porušené. Z uvedeného znenia petitu, ako aj z povahy preskúmvacej právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky je zrejmé, že ústavný súd sa v danom prípade nielenže nevyjadril k meritu tohto dovolania, ale tak ani nemohol urobiť, čo potvrdzuje aj vyjadrenie samotného ústavného súdu v odôvodnení svojho rozhodnutia: „Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu zo dňa 23.11.2011, č. k. 29 C 131/2011-127 a rozsudkom krajského súdu zo dňa 30.5.2012, č. k. 1 Co 30/2012-145 (...). Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).“ Ústavný súd Slovenskej republiky sa v danej veci zoberal sťažnosťou na porušenie základného práva, najmä práva na súdnu ochranu a odmietnutím uvedenej sťažnosti s konštatovaním, že v konaniach predchádzajúcich danej ústavnej sťažnosti všeobecné súdy neporušili základné právo sťažovateľky, v žiadnom prípade nevyjadril právny názor ohľadne nároku veriteľa v tomto konaní, ktorý by akýmkoľvek spôsobom podporoval stanovisko prvoinštančného súdu. Na uvedenom nič nemení ani fakt, že predmetom citovanej ústavnej sťažnosti predchádzajúcich konaní bolo zhodou okolností aj rozhodovanie o nároku na zmluvný úrok po zosplatnení. Žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu, uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 29. marca 2023; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

5.1. Žalobca sa predmetným žalobným návrhom domáhal voči žalovanej zaplata istiny vo výške 1.638,75 €, úroku vo výške 55,29 €, úroku z omeškania vo výške 0,65 €, úroku vo výške 11,5 % ročne z nezaplatennej istiny 1.638,75 € od 23.2.2018 do zaplata, ďalej úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 1.638,75 € od 23.2.2018 do zaplata, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 55,29 € od 23.2.2018 do zaplata, nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 1,46 € ako aj trov konania a to z dôvodu porušenia zmluvných povinností, vyplývajúcich zo zmluvy

o poskytnutí úveru, žalovanou. Spornou zostala v konaní otázka, či žalobca má nárok na zmluvný úrok vo výške 11,5 % ročne z nesplatennej istiny aj po termíne zosplatnenia úveru.

5.2. V danom spore vykonal súd prvej inštancie všetko navrhované dokazovanie, ktoré bolo potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby, zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 C.s.p. dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil aj správny právny záver, keď na prejednávany prípad použil ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., § 497 Obchodného zákonníka, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. a správne ustálil, že žalobca nemá voči žalovanej nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 11,5 % z nesplatennej istiny po termíne zosplatnenia úveru. Svoje zistenia a závery, pre ktoré v tejto časti žalobe nevyhoveli, súd prvej inštancie aj riadne odôvodnil, pričom sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania.

5.3. Odvolací súd vyhodnotil úverovú zmluvu uzavretú medzi stranami sporu, rovnako ako súd prvej inštancie, ako spotrebiteľskú zmluvu podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase uzavretia zmluvy, sa spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania, predmetu činnosti, úver žalovanej ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné tento vzťah posúdiť ako spotrebiteľský a v takom prípade je potrebné skúmať ex offio zmluvné podmienky, aby žalovaná ako spotrebiteľ nebola zaväzovaná na nedovolené plnenie.

5.4. Nebolo možné stotožniť sa s odvolacou námietkou žalobcu, že má nárok na zaplatenie zmluvného úroku z úveru aj po jeho predčasnom zosplatnení, keď s poukazom na ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, veriteľ má nárok na úrok z úveru až do splatenia úveru. Odvolací súd sa zhoduje s názorom vysloveným v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.9.2015, sp. zn. 6 Co 587/2015, podľa ktorého keďže tento stav netrvá (stav trvania záväzku pred zosplatnením úveru), je zrejme, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním dlžníka (spotrebiteľa) a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

K predčasnému zosplatneniu záväzku došlo konaním veriteľa. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa ustanovenia § 52, resp. § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3, § 3a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného

plnenia na účely aplikácie ustanovenia § 3a ods. 2 uvedeného nariadenia, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

5.5. Odvolací súd nemal dôvod odchyliť sa od uvedeného právneho názoru v danej veci a na podporu jeho správnosti poukazuje jednak na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.9.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012, v ktorom ústavný súd konštatoval, že považuje za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, keď po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru, ako aj na stanovisko č. 1/2019 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 1.3.2019 prijatého v zmysle § 17 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov k otázke platenia zmluvných úrokov z úveru po zosplatnení spotrebiteľského úveru, podľa ktorého „V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.“ Z uvedeného vyplýva, že aj keď má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách, platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje to značnú nerovnováhu na strane spotrebiteľa, značné zhoršenie jeho postavenia oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Keďže niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania (zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy), je takáto dohoda o takýchto úrokoch odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa ale vyvoláva aj neprímeranú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Zároveň odvolací súd považuje za potrebné poznamenať, že právo veriteľa na priznanie úrokov za úver mu upreté nebolo, keď mu úrok bol priznaný do zosplatnenia úveru. Opačný názor nebol, podľa mienky odvolacieho súdu, vyslovený ani v rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-192/20. Odvolací súd zároveň uvádza, že ak aj žalobca poukazoval na odlišné rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, podľa ktorých patrí veriteľovi úrok aj po zosplatnení úveru, ktoré nie sú v súlade s vyššie uvedeným stanoviskom občianskoprávneho kolégia, odvolací súd poukazuje na to, že predmetné stanovisko nezaväzuje k tomu, aby všetky senáty Krajského súdu v Bratislave rozhodovali v takýchto veciach rovnako.

5.6. Žalobca vo svojom odvolaní poukazoval na viacero rozhodnutí krajských súdov (Krajský súd Bratislava, Krajský súd Nitra, Krajský súd Žilina, Krajský súd Banská Bystrica, Krajský súd Prešov, Krajský súd Košice), ktorými bolo rozhodnuté v jeho prospech a podľa ktorých má nárok na zaplatenie úroku aj po zosplatnení úveru, ale nevysporiadal sa s judikatúrou slovenských súdov (napríklad rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 26.4.2016, sp. zn. 6 Co 304/2015, rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 30.6.2015, sp. zn. 6 Co 190/2014), ktoré priznali úrok z úveru len do zosplatnenia istiny. Odvolací súd dodáva, že mu je známe aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020 vo veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., v ktorom tento súd konštatoval, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Následne obdobne rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutiach sp. zn. 8 Cdo 135/2020 zo dňa 26.8.2020, sp. zn. 8 Cdo 118/2020 zo dňa 26.8.2020, 6 Cdo 56/2020 zo dňa 28.10.2020, 7 Cdo 186/2020 zo dňa 25.11.2020. V uvedených rozhodnutiach, ich odôvodneniach, sa však najvyšší súd vôbec nezaoberal tým, z akého dôvodu sa odchytil od citovaného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.9.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že v rozhodnutiach sp. zn. 1 Cdo 94/2019, 1 Cdo 208/2019 a 3 Cdo 113/2019 zaujal najvyšší súd v otázke zmluvných úrokov pri predčasnom zosplatnení úveru názor, podľa ktorého veriteľ má nárok na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, pričom dospel aj k záveru o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania. Napriek odlišnosti právnych názorov rôznych senátov najvyššieho súdu v otázke zmluvných úrokov pri predčasnom zosplatnení úveru nedošlo k postupu podľa § 48 C.s.p. a prejednaniu a rozhodnutiu veci veľkým senátom. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 12.12.2013, sp. zn. IV. ÚS 697/2013, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky poukázal na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva Beian v. Rumunsko (č. 1) zo dňa 6.

decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštancie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštancia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

5.7. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, vyhodnotil nárok žalobcu vzťahujúci sa k zvyšku žalobného nároku týkajúceho sa úroku po zosplatnení úveru za nedôvodný, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

5.8. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

6. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech, preto by mala aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania, vychádzajúc zo spisu jej žiadne trovy konania nevznikli, žiadne si ani neuplatnila a v odvolacom konaní zostala pasívna. Preto jej odvolací súd nárok na ich náhradu nepriznal.

7. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).